

DE HERVORMDE VAAN

72e jaargang - No. 2 - februari 2012

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt 10 maal per jaar. Voor leden gratis.
Niet-leden € 13,00 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Johan Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
tel.: 0548 - 519549

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
tel.: 033 - 8446241

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filtnet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij maart-nummer

De kopij voor het maart-nummer moet vóór
21 februari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Spurgeon

Beloften

Matth. 26 : 33

„Wacht eens”, roept iemand, „dit is geen belofte van God”. Juist, maar het is de belofte van een mens, en daarom liep zij op niets uit. Petrus dacht, dat hij uitsprak wat hij beslist zou volbrengen, maar een belofte, die geen beter fundament heeft dan een menselijke vastberadenheid, zal ter aarde vallen. Nauwelijks kwam de verzoeking, of Petrus verloochende zijn Meester en gebruikte vloeken om zijn verloochening te bekrachtigen.

Wat betekent het woord van een mens? Het is als een aarden pot, die door een stootje breekt. Wat is uw eigen besluit? Een bloesem, die onder de

zorg van God tot een vrucht kan uitgroeien, maar die, aan zichzelf overgelaten, ter aarde zal vallen bij de eerste windvlaag, die de tak beweegt.

Schenk aan het woord van een mens slechts de aandacht, die het waard is.

Vertrouw op uw eigen vastberadenheid in het geheel niet.

Van de belofte van uw God hangen tijd en eeuwigheid af, deze wereld en de volgende, alles van uzelf en alles van uw geliefden.

Dit boekje is een chequeboek voor gelovigen, en deze bladzijde is bedoeld als een waarschuwing ten aanzien van de bank, waarop zij een wissel trekken, en waarvan zij de handtekening aanvaarden. Vertrouw op Jezus zonder beperking. Vertrouw niet op uzelf, noch op iemand, die uit een vrouw geboren is, zonder het nodige voorbehoud; maar vertrouw alleen en geheel op de Heere.

Inhoud

blz.

Woorden van Spurgeon	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	9
Van de voorzitter	12
In the picture	12
De gemeente in het licht van de opvoeding . . .	14
Organisatienieuws	16
Boekbesprekingen	16
Overlijdensbericht	16

Zalig zijn die treuren

Zalig zijn zij die treuren; want zij zullen vertroost worden
(Mattheüs 5: 4)

Wat we lezen in deze tekst, is in strijd met ons gevoel. Hoe kun je nu zalig, dat is gelukkig, zijn als je treurt. Je bent dan toch juist ongelukkig? We leven in een wereld waarin gepoogd wordt om verdriet en pijn te vermijden. Ons leven moet zonder problemen verlopen. Het leven is pas een echt leven, als je zoveel mogelijk kunt genieten.

In de zaligsprekingen krijgen we een beeld van oprecht gelovigen. Tegenover de oppervlakkigheid van de wereld zegt Jezus van gelovigen dat zij treurende mensen zijn. Dat betekent niet dat zij er treurig uitzien. De houding die in onze tekst beschreven wordt is de gezindheid van het hart. De gelovigen komen daar niet mee voor de dag met de bedoeling om het aan de mensen te tonen.

Er wordt in de bijbel een verschil gemaakt tussen twee soorten droefheid. Die twee zijn niet gemakkelijk van elkaar te onderscheiden. Er is een droefheid over de gevolgen van de zonde. We letten bij deze droefheid op onszelf. Dat is een droefheid naar de wereld. Er is een droefheid over de zonde zelf. Daarbij zijn we gericht op de Heere. Dat is de droefheid naar God (vgl. 2 Korinthe 7: 10).

Het treurig zijn is iets dat de Heere Jezus ons heeft voorgeleefd. Hij weende bij het graf van Lazarus. Hij weende niet alleen omdat Hij een vriend moest afstaan aan de dood, maar vooral omdat Hij op de achtergrond van de dood de zonde zag.

Wie bij de Heere Jezus behoort, leert van Hem om treurig te zijn. Er is wel een groot verschil tussen de Heere Jezus en ons. Jezus weende over de zonde, terwijl Hij Zelf nooit zonde heeft gedaan. Wij hebben te treuren over de zonde, die wij bedrijven. Uit onszelf willen wij van dit treuren niet weten. Toch leert de Heere het aan allen die met Hem in aanraking worden gebracht. Hij doet ons zien wie we zijn voor Hem. We zijn mensen in zonde ontvangen en geboren. Elke dag zijn

we geneigd om te zondigen met de daden, de woorden en de gedachten.

We treuren niet alleen over onszelf. We treuren eveneens over de zonde van anderen. Ouders kunnen verdriet hebben over de zonde van hun kinderen en kinderen kunnen verdriet hebben over de zonde van hun ouders. Er is droefheid over het feit dat veel mensen om ons heen zich van de wet van God niets aantrekken. Er is droefheid over ons volk dat zich massaal afkeert van God. Er is droefheid over de kerk, die toegeeft aan dwaalleer en wereldgelijkvormigheid. Er is droefheid vanwege de gebrokenheid van het aardse bestaan.

Dit treuren waarvan wij horen, is nooit een doel in zichzelf. Het is nodig om ons daarin te oefenen. Nooit mogen we er in blijven steken. Het gevaar is aanwezig dat we in ons binnenste verdwalen. We horen niet alleen van treuren, maar ook van zaligheid. Dat is tegelijkertijd aanwezig. Het geloofsleven is een paradoxaal leven.

Waarin bestaat dan de zaligheid? Hierin: 'Want zij zullen vertroost worden'. Mattheüs, de evangelist, houdt rekening met zijn joodse lezers die de naam van God niet uitspreken. Hij bedoelt te zeggen: De Heere zal u troosten. De echte troost is er vooral in Hem, Die gezonden werd in de volheid van de tijd, de Heere Jezus Christus.

Hij heeft als 'Man van smarten' zo getreurd over onze zonde dat Hij wilde lijden en sterven. Hij rekent met de zonde af door Zijn volbracht werk. Hij staat ook op uit de dood, opdat wij in het graf van onze treurigheid niet zullen blijven. Hij zegt zo vaak tegen hen die treuren vanwege hun zonden: Ween niet.

De troost hebben we niet van onszelf. We ontvangen het van de Heilige Geest. Deze is de Trooster bij uitnemendheid, de Plaatsvervanger van de Heere Jezus op aarde. Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zen-

den zal in Mijn Naam, Die zal u in alles onderwijzen en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb (Joh. 14: 26).’ Hij maakt om te troosten gebruik van het Woord. Ook door middel van de sacramenten troost Hij. Hij doet Zijn troostvolle nabijheid ervaren in de tekenen van brood en wijn.

Het woord “zullen” wijst op de zekerheid van de verlossing in het heden. De beloften van God zijn in Christus Jezus ja en amen. Nu al mag de troost gesmaakt worden. Hij vergeeft de zonde en geeft mij een nieuw leven. Dat

geeft een onuitsprekelijke vreugde in het hart als de Heere verzekert: Ik ben het Die u troost. De troost zal de Heere vooral geven in de toekomst in de hemelse heerlijkheid. De belofte wordt dan vervuld: ‘En God zal alle tranen van hun ogen afwissen (Openbaring 21: 4a).’ Er zal geen zonde meer zijn. De gevolgen van de zonde zullen weg zijn. Er zal geen aanvechting meer zijn. Geen boze verlangens zullen ons van de Heere kunnen aftrekken. Alles zal vol zijn van de Heere en van de eer van Zijn Naam.

Bijbelstudie O.T.

Wij staan voor één groot raadsel (Prediker 8 : 2–17)

DS. L. SCHAAFSMA

Inleiding

Er zijn vragen in het leven, waar we nooit een afdoende antwoord op kunnen vinden. Al ons kennen blijft ten dele. Je vraagt je vaak met een verzuchting af: Hoe is het in de wereld mogelijk, dat zoiets gebeurt! In Prediker 8 lezen we over de grote levensraadsels.

God eist respect

(2) Een koning was in bijbelse tijden geen democratisch vorst. Hij leek doorgaans meer op een dictator en zijn bevel was bevel. De Prediker adviseert zijn lezers zich te houden aan het bevel van de koning. Gehoorzaamheid aan de regering is uiteraard een algemeen advies en kan niet gelden in alle omstandigheden. “Vreest de HEERE en eert de koning” is een spreuk, die niet omgekeerd mag worden, zie Spr. 24:21^a. Als de koning bevelen doet die tegen Gods bevelen ingaan, dan moeten we God meer gehoorzamen dan de mensen, zie Hand. 5:29. Maar feit is dat God Zelf gezagsdragers over ons heeft ingesteld. Die eisen gehoorzaamheid. Anarchisme is uit den boze en

daarom satanisch. God is een God van orde. Daarom is ontzag en eerbied geboden. En wel terwille van de eed aan God. De overheid is immers Gods dienaars ons ten goede. De koningin zweert trouw aan God. En wij zweren trouw in onze volksvertegenwoordigers. Die moeten de eed of belofte van trouw aan de grondwet afleggen. Het mensdom heeft nu eenmaal een wettig gezag nodig, anders zou het een chaos op aarde worden. In onze tijd is respect wel heel hard nodig. Onze samenleving is niet alleen mondig, maar ook rebels geworden. Overheid, kerk en school moeten het vandaag dikwijls zonder achtung en eerbied stellen. Onze koningin wordt in sommige media openlijk belachelijk gemaakt. Politie-, ambulance- en brandweerpersoneel krijgen bij de hulpverlening zelfs in acht van de tien gevallen te maken met tegenwerking van burgers. Daarom is deze aansporing tot respect en gehoorzaamheid geen overbodige luxe.

Dienstweigeraars

(3) Ons onttrekken aan het gezag van de

regering is een kwade zaak. Er bestaat geen tegenstelling tussen Gods Koninkrijk en het Koninkrijk der Nederlanden. We hoeven niet te kiezen voor het één of tegen het ander. Gods Koninkrijk is niet van deze wereld, zie Joh. 18:36^a. Je hebt altijd weer geestdrijvers, die zeggen dat een christen niet naar de stembus kan gaan. Zo onttrekken ze zich op een godsdienstige manier aan hun verantwoordelijkheid. Het is een vlucht uit de werkelijkheid. Ze weigeren hun roeping te vervullen om als christen de overheid te erkennen en te respecteren. De Farizeeën dachten ook dat Jezus vóór God zou kiezen en tégen de keizer. Maar Jezus liep niet in deze valsstrik en antwoordde: "Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is", zie Matth. 22:21^b. Kortom, weglopen van de koning of overheid is onverstandig. Emigreren of vluchten is geen optie, want ze weten je vast wel te vinden en je wordt uitgeleverd. Denk ook maar niet aan deserteren in oorlogstijd, want je krijgt de kogel in de rug. Je zult zien dat je altijd aan het kortste eind trekt. Want de koning doet wat hem behaagt. Kijk er maar niet vreemd van op als de overheid korte metten maakt met zulke weigerachtige onderdanen.

Daag de vorst niet uit

(4) De vorst heeft nu eenmaal de macht in handen en zijn woord is wet zo lang hij regeert. Daar valt niet aan te tornen. Wie dat wel doet heeft een probleem. Want je kunt de overheid niet tot verantwoording roepen. Dat is de omgekeerde wereld. Met andere woorden: je kunt het nooit van de koning winnen. Het is goed te begrijpen dat je het niet in alles eens bent met alle wetten en maatregelen van de overheid. Maar tegen de gevestigde orde kun je nu eenmaal niet opboksen. Hippiërs, punkers en skinheads zullen altijd de openbare orde blijven verstoren. Maar van de mobiele eenheid met arrestatieteam kunnen ze het niet winnen. Occupy-tenten worden even opgezet en verdwijnen weer. Benut je tijd en energie met betere dingen. Wend je invloed aan om dingen te veranderen op respectvolle wijze. Dat duurt het langst. Dat sorteert het meeste effect. De Zeloten verdroegen niemand boven zich dan God alleen. Het waren fanatieke tegenstanders van

de Romeinen. Maar ze pleegden in het jaar 73 op de Massada massaal zelfmoord omdat ze toen inzagen dat ze het niet konden winnen van de Romeinen. Daag het gezag dus niet uit met linkse of rechtse complotten want daar is uiteindelijk niemand bij gebaat.

"Beidt uw tyd"

(5) Moeten we dan maar alles over onze kant laten gaan? Nee, helemaal niet. De Prediker geeft een evenwichtige visie op deze problematiek. Hij wil niet dat we met een boekje in een hoekje gaan zitten zonder ons te bekommeren over heersend onrecht. Wij mogen niet onverschillig zijn en wij hoeven geen struisvogel te zijn. Wij zijn wel niet van de wereld, maar wel degelijk in de wereld. Hij wil er ons eenvoudigweg voor waarschuwen dat we er niet met de botte bijl op inhakken. Want voor de overheid behoeven we niet te vrezen als we goede werken doen, zie Rom. 13:3. Een wijze neemt het gebod in acht en hoeft geen kwaad te vrezen. Op de klok van de beurs van Berlage in Amsterdam staat: "Beidt uw tyd". De betekenis is duidelijk: "Duur uw uur". Door tijd te winnen ontvang je een goede gelegenheid je slag te slaan. Het probleem is dat dwazen zich geen tijd gunnen. Ze storven zich als dolle honden in duizend risico's. Maar het hart van de wijze kent tijd en gelegenheid. De wijze gebruikt ook het middel van het gebed waarop God uitkomst geeft ter bekwamer tijd, zie Hebr. 4:16. Jozef, Daniël en Esther zijn levende voorbeelden van deze wijsheid. Op het eerste oog leken ze verliezers te zijn, maar ze hebben in Gods kracht grote dingen bereikt. Ze hebben door steeds goed te doen de mond gestopt van dwaze mensen, zie 1 Petrus 2:13-17.

De bekwame tijd

(6) Het grote dilemma is altijd weer wanneer het tijd is om te zwijgen en wanneer om te spreken. Het vergt een wijs beleid om te weten wanneer stil te zitten en wanneer te handelen. Maar onze strategie moet erop gericht zijn dat we de juiste gelegenheid aangrijpen. Ook de gelovige moet op dit gebied veel leren. Mozes sloeg de Egyptenaar dood en dacht zo een spoedige erkenning als leider en bevrijder te krijgen, zie Hand. 7:25. Maar dat viel hem

zwaar tegen, hij moest zelfs vluchten. Meer dan veertig jaar later dacht hij dat de Farao Israël voetstoots zou laten gaan. Maar God leerde Mozes Zijn tijd af te wachten, zie Ex. 5: 24. Jonathan greep de juiste gelegenheid aan toen hij tegenover Saul zijn vriend David verdedigde, zie 1 Sam. 19: 4–6. Saul doodde zijn zoon niet, maar luisterde naar Jonathan en zwoer dat David veilig was. De Prediker heeft onze aandacht er al op gevestigd dat er voor alles een bestemde tijd is, zie hoofdstuk 3:1–8. En laten we niet vergeten dat God Zijn Zoon heeft gezonden in de volheid van de tijd, zie Gal. 4:4. Ook de Heere Jezus wilde wachten op Gods tijd. Dikwijls zegt Hij dat Zijn ure nog niet gekomen is. Laten wij in datzelfde voetspoor van onze Meester lopen en ons vleselijk ijveren niet aanzien voor de goede strijd. Dat vleselijk ijveren doet zo ontzaglijk veel kwaad in kerk en politiek. Ook Petrus moest dat met schaamte leren toen hij het oor van Malchus afsloeg, zie Joh. 18:10. Petrus begreep niet dat toen, juist op dat moment, Jezus' ure gekomen was.

Wij weten niets

(7) Ons leven en onze toekomst zijn in Gods hand. Wij zijn van gisteren en weten niet. Dat geldt van zowel de machtige koning als zijn machteloze onderdanen. Wie weet wat goed voor de mens is in dit leven, zie Pred. 6:12^a? Zelfs de koning is blind voor de toekomst, die alleen in Gods handen is. De grote wereldregeringen schijnen sterk en onoverwinnelijk. Een machthebber bralt er opzweepende woorden uit. De menigte, die het aanhoort, juicht de heerser toe. Een dwaas maakt wel veel woorden, maar hij is onkundig over wat er staat te gebeuren, zie Pred. 10:14. Aardse machten zijn allemaal zo betrekkelijk. De macht van de Sovjet-Unie, waar miljoenen voor vreesden, ging roemloos ten onder. Er kwam zelfs niet eens een leger aan te pas om het "ijzeren gordijn" te laten omvallen. Wij weten niet wat de toekomst brengen zal. We weten alleen Wie de toekomst naar ons toe brengt. En dat te weten en in dat vertrouwen te leven, is ons genoeg. De wereldheerschap ligt gelukkig niet in de handen van Amerika of China. Jezus Christus zegt: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde", zie Matth. 28:18.

Wat is de mens?

(8) De Prediker illustreert de onwetendheid en hulpeloosheid van de mensheid. Hij noemt vier voorbeelden uit ons leven waar wij geen controle over hebben. Eerst over onze geest, de levensgeest. Hij heeft al gezegd dat er een tijd is om geboren te worden en om te sterven, zie Pred. 3:2^a. En deze beide tijden zijn in Gods hand, zie Ps. 31:16. Niemand heeft dus ook maar enige zeggenschap over zijn toekomst.

- a. Niemand kan zichzelf het leven geven. Onze levensgeest is en blijft een mysterie. Al zegt Prof. Dick Swaab dat onze geest simpelweg onze eigen hersenen zijn, hij ziet kennelijk niet in dat de menselijke geest van een andere orde is en door God gegeven is. Onze geest is geen product van onszelf, maar een unieke gave van God. Dit wordt ons helemaal duidelijk als Jezus spreekt over de tweede geboorte. Wat uit het vlees geboren is, dat is vlees. Maar wat uit de Geest geboren is, dat is Geest, zie Joh. 3: 6. Iemand, die opnieuw geboren is, is uit God geboren, oftewel van Boven geboren.
- b. Het tweede waar wij geen grip op hebben, is de dood. Niemand kan aan de dood ontsnappen. De Noord-Koreanen hadden verwacht dat hun grote leider onsterfelijk was. Ze hadden hem vereerd als een godheid. Maar ook deze grote man bleek heel klein. Hij had geen zeggenschap over de laatste vijand: de dood. Respect voor de grote leider is de enige toelaatbare godsdienst in Noord-Korea. Maar ook deze goden moeten sterven, want het zijn afgoden.
- c. Het derde gebied, waar de Prediker op wijst is het gebied van de oorlog. Een machthebber moet altijd maar door strijd leveren om zijn macht veilig te stellen. Zijn onderdanen weten dat er geen ontkomen aan de strijd is. Het is altijd weer: erop of eronder. Of de strijd winnen of slachtoffer worden van plundering, krijgsgevangenschap en dood. Het blijft een mysterie dat een talrijk leger soms in de pan gehakt wordt door een kleine Gideonsbende.
- d. Het vierde en laatste punt van de Prediker is dat een meester in de goddeloos-

heid en ongerechtigheid zich niet kan vrijwaren van de dood. Ook van hem geldt, dat het loon op de zonde de dood is. De uitbuiters hadden hier op aarde een grote mond. De onderdrukkers hadden wrede handen. Tot God hun ongerechtigheid niet langer kan gedogen. Hij sluit op Zijn tijd hun brutale mond en laat hun handen slap langs het lijf hangen. Zo openbaart God Zijn toorn over alle goddeloosheid en ongerechtigheid van de mens, zie Rom.1:18.

Niet eerlijk

(9) Als je het menselijk leven op de keeper beschouwt dan lijkt het allemaal niet eerlijk. Sommige mensen varen met hun levensbootje door rimpelloos water, terwijl anderen voortdurend moeten vechten tegen huizenhoge golven. De ruwe stormen van de tragedie van het leven zijn niet van de lucht. De Prediker heeft zich erop toegelegd om te begrijpen hoe het gebeuren kan. Hoe het allemaal bestaat in de wereld. De verzen 2 tot 8 gingen over de macht van de heersers, hoe ver die macht gaat en hoe de onderdanen er het best mee kunnen omgaan. Nu spreekt hij in de verzen 10–17 expliciet over het misbruik van die macht. Het is veelbetekenend dat de Prediker er uitdrukkelijk bij zegt dat het *“onder de zon”* gebeurt. Boven de zon is dat allemaal over. Daar heeft God alles voorgoed recht gezet. De Rechter van de ganse aarde zal eenmaal recht doen. Daar zijn alle tranen van de ogen afgewist. Daar is geen rouw en geen moeite, want de eerste dingen zijn weggegaan en alle dingen zijn nieuw gemaakt, zie Openb. 21:4–5. De regering van een dictator hoeft niet altijd slecht voor de bevolking te zijn. Een dictator met een *“menselijk gezicht”* kan een zegen zijn voor maatschappij en kerk. Daar zijn voorbeelden van. Maar de Prediker heeft het oog op een koning of baas, die zijn mensen tiranniseert. Gezagsverhoudingen moeten er zijn, zo zagen we hierboven. Maar deze regent of chef heerst ten kwade. Hij brengt onherstelbare trauma's te weeg.

Verkeerde begrafenissen

(10) Het is vaak onder de zon als met de rijke

man en Lazarus. Van de rijke man zegt Jezus dat hij begraven werd. Van Lazarus staat dat er niet uitdrukkelijk bij. Je ziet het voor je. De rijke man had bij zijn ontslag een handdruk van een miljoen meegekregen. Hij werd met een enorme vracht bloemen naar de synagoge gereden. Geen gebrek aan kerkelijke statie. *“Wie wordt er zo eervol begraven...?”,* vroegen de mensen. Het was duidelijk wie er begraven werd. Het werd een plechtige uitvaart vanuit de heilige plaats, waarschijnlijk de synagoge. Hij werd dus hogelijk geëerd op zijn begrafenis. Honderden welgestelde vrienden staan in dichte drommen om zijn graf heen. Een aanzienlijke goddeloze, maar een naamloze zonder God. Een rijke man zoals er dertien in een dozijn gaan. Van zijn geld had nog wel een standbeeld opgericht kunnen worden. Geprezen bij de mensen, maar een gruwel voor God. Hoe weet u dat zo zeker? Hij had geen naam, dat was zijn probleem. Al was zijn naam met sierlijke letters onuitwisbaar op het graniet gebeiteld, God kende hem niet. Zijn naam kwam niet voor in het boek des levens, zie Fil. 4:3^b. De rechtvaardige Lazarus daarentegen was een gekende van God. Hij had tijdens zijn leven niet veel vrienden. Die hij had, waren niet in tel. Zijn verscheiden was ook niemand opgevallen. De mensen zagen de bedelaar op zekere dag ineens niet meer zitten. En ze zeiden tegen elkaar: *“Die bedelaar hebben we al tijden niet meer gezien, waar zou hij toch uithangen. Of zou de arme drommel al dood zijn?”* Zoals zijn naam was, zo was zijn leven. Lazarus of Elizeer betekent: *“God is mijn hulp”*. Een man met een nieuwe naam, die niemand kent, dan die hem ontvangt. De Heere was zijn hulp en sterkte, zijn lied en psalmgezang. Hij was het die Lazarus' heil bewerkte had. Daarom was hij nu voorgoed ingegaan in de vreugde van zijn Heer. Een man in het vergeetboek bij de mensen, maar in het boek des levens bij God. Maar als je deze twee begrafenissen goed op je laat inwerken, dan begrijp je God niet. Hoe is zo iets in de wereld mogelijk? Het klopt toch niet dat zo'n duitendief eervol begraven wordt, terwijl Gods arme kind hier beneden amper gemist wordt?

God straft niet

(11) We zijn van die korte termijn-denkers. We denken doorgaans alleen aan het mo-

ment. Het is verbazend om steeds weer te zien dat mensen de consequenties van hun daden niet overzien. Of beter: niet willen overzien. De reden dat mensen de gevolgen niet overzien is dat gevolgen pas later realiteit worden. We hebben in Afrika meegemaakt dat mensen geen verband zagen tussen promiscuïteit en HIV-AIDS. Velen hielden jarenlang vol dat HIV-AIDS gewoon tovenarij was en niets te maken had met seksuele ontrouw. De oorzaak lag in het feit dat er doorgaans enkele jaren waren verstreken voordat een man of vrouw vermagerde en onherstelbaar ziek werd. Maar laten we niet wijzen naar Afrikanen. Hetzelfde geldt voor alle boze daden, die wij allemaal begaan. "Ziet u een dief, dan loopt u met hem mee; en uw deel is met overspelers. Uw mond gebruikt u voor het kwaad, uw tong smeedt bedrog aan bedrog. U zit *daar en* spreekt *kwaad* tegen uw broeder, u werpt een smet op de zoon van uw moeder. Zulke dingen doet u en Ik zwijg; u denkt dat Ik net zo ben als u. Ik zal u straffen en *uw zonden* voor uw ogen uitstallen" zie Ps. 50: 18-21. Hier noemt God een aantal zonden tegen de tweede tafel van Gods wet: Stelen, seksuele zonden en zonden van de tong zoals liegen, bedriegen en lasteren. De spotters zeggen: alles blijft hetzelfde. God komt niet terug. Ze willen niet weten dat Hij er straks wel degelijk op terug komt. Maar dat God in Zijn grote geduld Zijn wederkomst uitstelt omdat Hij niet wil dat enigen verloren gaan, maar dat ze allen tot bekering komen, zie 2 Petrus 3:3-9.

Schijn bedriegt

(12-13) Wat kan een boosdoener jarenlang zijn kromme gang gaan. Hij leidt een bandeloos en schandelijk leven. Hij doet wat hij wil, want hij gelooft niet dat er na dit leven een afrekening komt. Daarom baadt hij zich in voorspoed en geniet volop van elke dag. Zo gaat het zijn hele leven lang. Het is ook het probleem van Asaf. Asaf was zelfs jaloers geweest op de dwazen toen hij hun geluk zag, zie Ps. 73: 3. Hun kracht is fris tot aan de dood. En een lang leven is een teken van geluk, zie Spr. 3:2, 16. Hoe waar dit oppervlakkig gezien ook allemaal mag zijn, toch is de werkelijkheid anders. Asaf zag de werkelijkheid pas, toen hij in Gods heiligdom inging. Hij zag dat de boosdoeners van de top

van eer in eeuwige verwoesting neerstorten. Maar het was Asaf goed dichtbij God te zijn. Hij had genoeg aan God, al had hij niets op aarde. Zo zal het goed gaan met degenen, die God vrezen. Let op de vrome en op de oprechte, want hun einde zal vrede zijn, zie Ps. 37:37.

De omgekeerde wereld

(14) Het is typisch voor de wijsheid van de Prediker dat hij het nu net andersom zegt als in de verzen 12 en 13. Het lijkt alsof hij zichzelf tegenspreekt, maar dat doet hij niet. Hij spreekt nu weer over de oppervlakkige werkelijkheid zoals die voor iedereen waarneembaar is. De ijdelheid, de leegte of zinloosheid van dit leven is dat het rechtvaardigen vergaat als goddelozen en de goddelozen als rechtvaardigen. Dit blijft een mysterie, waar we hier op aarde nooit uitkomen.

Toch genieten

(15) We mogen gerust dankbaar zijn voor al het goede dat de Heere ons geeft. En we mogen er ook van genieten. Ja, de Prediker legt daar zelfs telkens weer de nadruk op, dat we zullen genieten van alle zegeningen en ze één voor één zullen tellen, zie Pred. 2:24-25; 3:12-13 en 5:17-19.

God is goed

(16) Het leven is voor de Prediker één groot raadsel, dat hij maar niet kan uitpluizen. Hij wil het Godsbestuur doorgronden, maar hij kan het niet. Er komen heel veel vragen boven maar de antwoorden voldoen niet. Ze zijn doorgaans te goedkoop. Ze geven slechts een voorlopig antwoord. Soms roept één antwoord duizend nieuwe vragen op. Maar boven alles uit gelooft de Prediker in God. Hij gelooft niet in het toeval, maar weet dat God alles doet. Hij gelooft in Gods vrijmacht. Een jongetje uit groep één werd op school geplaatst met zijn vader, door jongens uit hogere groepen. Ze vertelden hem dat zijn vader mensen liet inslapen en daarna met mensen in hen sneed, organen uit hun lichaam haalde en hun botten in stukjes zaagde. Het klonk alsof zijn vader een afschuwelijk monster was. Maar het jongetje kende zijn vader.

En hoewel het huilen hem nader stond dan het lachen, weigerde hij te geloven wat er aan verschrikkelijks over zijn vader gezegd werd. Toen hij overstuur thuiskwam kalmeerde zijn moeder hem. Ze vertelde hem de werkelijkheid. Haar man was een bekwaam chirurg en hij had al heel veel levensreddende operaties

mogen uitvoeren en mensen beter gemaakt door abscessen en zieke organen uit hun lichaam te verwijderen. Zo is het met God. De wetenschap dat je leven rust in Zijn handen geeft je geen goedkope antwoorden voor alle levensraadsels, maar het neemt de pijn van het leven weg en doet de stormen zwijgen.

Gespreksvragen:

1. Wanneer is burgerlijke ongehoorzaamheid toegestaan?
2. Hoe kan een mondige samenleving omslaan naar een respectloze samenleving?
3. Hoe komt het dat wij zo slecht zijn in wachten, waken en bidden?
4. Wat had Mozes geleerd in Exodus 14 vers 13?
5. Kent u voorbeelden uit de kerkgeschiedenis waaruit blijkt dat wij God voor de voeten gelopen hebben?
6. Onze tijden zijn in Gods hand. Zijn praktijken als abortus en euthanasie hiermee te verenigen? Waarom wel/niet?
7. Wat vindt u van de praktijk dat men een overledene aangespreekt tijdens een begrafenis?
8. Kent u voorbeelden van overtreders uit het dagelijks leven die nooit gepakt worden?
9. Ziet u altijd dat God goed voor u is? Waarom wel/niet?

Bijbelstudie N.T.

1 Corinthe 14 : 23–40

Alles met orde

Ds. W. WESTLAND

Bij de bespreking van dit gedeelte, moeten we eerst letten op het verband. In hoofdstuk 12-14 spreekt Paulus eerst over de geestelijke gaven in het algemeen. De gemeente is het lichaam van Christus. Zoals een lichaam verschillende organen heeft, elk met een eigen functie, zo is het ook in de gemeente. Daarbij is de ene gave niet meer dan de andere. En als de liefde ontbreekt, betekenen de gaven niets. Daarom zingt Paulus in hoofdstuk 13 het lied van de liefde. Liefde, als vrucht van de Heilige Geest. Maar nu haalt Paulus in hoofdstuk 14 nog één van de geestesgaven naar voren: de tongentaal (glossolalie). Deze gave vond men in Corinthe erg belangrijk. Maar

nu laat Paulus zien, dat er naast de positieve kant van tongentaal, ook gevaren zijn aan te wijzen. Want is het tot eigen stichting, of tot opbouw van de gemeente? Paulus geeft zelf de voorkeur aan de gave van de profetie: verstaanbare prediking, vermaning en vertroosting. Van daar uit geeft Paulus ook nog enkele richtlijnen voor de samenkomsten van de gemeente, waaruit wij kunnen leren, dat ook onder ons alles met orde moet gebeuren.

Een gast in de kerk (vers 23–25)

Stel je voor, zegt Paulus, dat heel de gemeente in tongen zou spreken, en er kwam een bui-

tenstaander binnen. Vers 23 spreekt over een “niet ingewijde”. Iemand, die niets weet van het christelijk geloof. Of iemand, die nog ongelovig is. Wat zou hij zeggen? Zou hij niet denken, dat u buiten zinnen bent. In extase, zoals dat bij de heidense afgodendienst ook wel voorkwam. Of zelfs: waanzinnig? Hij zou van die tongentaal, die vreemde klanken niets kunnen maken, en misschien zou hij schouderophalend weer vertrekken. Dat is ook een vraag aan ons: kan een toevallige kerkganger er iets van begrijpen, wanneer hij in onze kerkdienst binnenstapt?

Wordt hij in de prediking aangesproken in de taal van onze tijd?

Paulus geeft liever de voorkeur aan de gave van de profetie. Verkondiging van Gods Woord in duidelijke taal. Er waren in die tijd nog geen vaste ambten. Meestal kwamen verschillende gemeenteleden naar voren, die een profetische boodschap hadden. Als er zo een duidelijk getuigenis klinkt, kan het gebeuren, dat de vreemdeling in zijn hart wordt overtuigd: dit is de waarheid. Ook als hij wordt beoordeeld in zijn heidense levenswandel. Waar de Heilige Geest het hart aanraakt, gebeuren dezelfde dingen, die we lezen in Handelingen 2 : 37 “Als zij dit hoorden, werden zij verslagen in het hart.” Want het is de Heilige Geest, Die overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel (Johannes 16 : 8 – 11). Wat is ook vandaag duidelijke en ontdekkende prediking nodig. Dat de dingen eerlijk aangezegd worden. Dan worden zondaren op de knieën gebracht, om God te aanbidden en te smeken om Zijn genade. Dan zullen in Corinthe, maar ook onder ons, mensen hun zondige (heidense) bestaan opgeven, en zich aansluiten bij de gemeente, omdat ze ervaren, dat de Heere in ons midden is.

Tot opbouw (vers 26–28)

Paulus gaat nu ter afsluiting enige aanwijzingen geven voor het gemeenteleven. In Corinthe was er gelegenheid om zich spontaan te uiten: Iemand heeft een Psalm: wil iets laten zingen. Een onderwijzing: wil de gemeente iets leren uit Gods Woord. Een vreemde taal: behoefte om zich te uiten in tongentaal. Een openbaring: een persoonlijke boodschap van God, wellicht door een droom of visioen. Een uitleg: dat kan uitleg zijn van een gedeelte uit de Heilige Schrift, of uitleg van tongentaal: U

merkt, er wordt nogal wat genoemd. Het zou een heel geroezemoes van stemmen kunnen worden. En daar heeft niemand wat aan. Bij dit alles moet het gaan om de opbouw van de gemeente. Opbouw in het geloof. Daarom nu deze richtlijnen. Als er zijn, die behoefte hebben om te spreken in tongen, dan niet meer dan twee of hooguit 3, en laat iemand uitleg geven. En wanneer er niemand is, die uitleg kan geven, dan kun je beter zwijgen in de gemeente. Houdt het voor je zelf, om thuis in stilte God te verheerlijken. Hoewel de situatie in onze gemeente anders is, kunnen we hier toch iets van meenemen. Laten we steeds maar oppassen om onszelf te profileren in de gemeente. In alles moet het gaan om de eer van God en de opbouw van de gemeente.

God van vrede (vers 29–33)

Ook voor het profeteren geeft Paulus richtlijnen: niet meer dan twee of drie, en niet tegelijk, maar de één na de ander. En laten anderen het beoordelen. De anderen zijn dan gemeenteleden, die ook door de Heilige Geest geleid worden. Zij mogen het toetsen, of de profetie overeenstemt met het Woord van God en de mening van de Heilige Geest. Wij kennen dat ook: de ouderlingen worden geroepen om toe te zien op de prediking. Spreekt de predikant overeenkomstig het Woord van God? Daarom hebben ook de ouderlingen de leiding van de Heilige Geest nodig, en dan ook: gedegen Schriftkennis. Wat een zegen, als er zo in de gemeente wordt gesproken tot onderwijs en bemoediging in het geloof. In vers 32 staat een moeilijke uitdrukking: want de geesten der profeten zijn aan de profeten onderworpen. Wat wordt hier bedoeld? Kort gezegd: je moet van ophouden weten. Elkaar de ruimte geven om te spreken. Niet zo in geestesvervoering raken, dat je niet meer te stoppen bent. Niet domineren. Niet drammen, maar bescheiden je getuigenis laten horen. Want de Heere wil geen wanorde. De Heere wil vrede. Dat we zonder twist in alle rust samenkomen, rond zijn Woord. Want dan is er zegen te verwachten. Zo mocht Paulus dat in andere gemeenten ervaren, en dat is ook goed voor Corinthe. Trouwens ook wij hebben toe te zien op vrede en orde in de kerk. De zucht naar veranderingen, kan in een gemeente onrust en verwarring brengen. Daar is de zaak van Gods Koninkrijk niet mee

gediend. Daarom zijn deze richtlijnen ook voor onze tijd actueel.

De vrouwen in de gemeente (vers 34–39)

Het lijkt wat onverwachts, maar hier geeft Paulus nu ook een voorschrift voor de vrouwen in de gemeente. Bij deze tekst is het goed om te letten op de doorgaande lijn in de Schrift, en we moeten ook de situatie van die tijd in aanmerking nemen. Laten we eerst zien, wat Paulus zegt: Hij wil dat de vrouwen in de samenkomsten zwijgen. Kennelijk waren er in de gemeente vrouwen, die zich opdrongen. En dat was in die dagen heel ongepast. Ze behoren “onderdanig” te zijn, dat wil zeggen: hun mannen de eerste plaats geven, zoals de wet dat aangeeft. Bij de wet moeten we denken aan de scheppingsorde, die duidelijk in Genesis 3 : 16 wordt aangegeven. Als er vrouwen zijn, die iets te vragen hebben, dan moeten ze er niet doorheen roepen in de samenkomsten, maar het thuis aan hun mannen vragen. Kennelijk was het in Corinthe nodig om zo orde op zaken te stellen. En dan verwijst Paulus naar de andere gemeenten, zonder die met name te noemen. Weten jullie het alleen? Let eens op de andere gemeenten. Die kennen ook het Woord van God, maar het is niet zo’n wanorde als bij jullie. Deze tekst wordt in de discussie rond “de vrouw in het ambt” door de één naar voren gehaald en door de ander terzijde geschoven als tijdgebonden. Wanneer wij de “vrouw in het ambt” afwijzen, letten wij niet op één tekst, maar op het geheel van de Schrift, en

de scheppingsorde, die daarin telkens terugkomt. (zie b.v. Genesis 2 en 1 Corinthe 11 : 3). Verder is het duidelijk dat in het Oude Testament bij Gods tempel geen vrouwelijke priesters voorkwamen, en dat de Heere Jezus 12 mannen koos als discipel, die Hij later uitzond als apostelen. Vervolgens is de vraag, of de “vrouw in het ambt” niet alles te maken heeft met de (wereldse) emancipatie van de vrouw, met als uitwas het feminisme. Deze kwestie heeft alles te maken met de manier, waarop we omgaan met de Bijbel (Schriftbeschouwing). En laten we ook oppassen voor een stuk gewenning aan iets, dat aanvankelijk duidelijk door ons werd afgewezen. Voor verdere studie over dit onderwerp verwijs ik naar het boek van Ds. C. den Boer “Man en vrouw in Bijbels perspectief”.

Tenslotte rondt Paulus zijn betoog af met enkele nuchtere opmerkingen. Als iemand meent een geestelijk mens te zijn, zal hij erkennen, dat ik niet zomaar wat zeg, maar dat ik spreek in Gods Naam. Maar als ik iemand onwetend wil zijn, d.w.z. als iemand zich van de domme houdt, dan moet hij dat maar doen. Als je niet wilt luisteren, kom ik niet verder, zegt Paulus. Dan geef ik het over aan de Heere.

Als laatste vinden we hier een samenvatting van dit hoofdstuk: Als iemand in tongentaal wil spreken, moet je dat niet tegenhouden. Maar laat het op gepaste wijze en met orde gebeuren. En streef er naar om te mogen profiteren. Want het belangrijkste is, dat het Woord van God duidelijk wordt verkondigd. Dat heeft de volle prioriteit, ook vandaag!

Gespreksvragen:

- 1) Wat ziet Paulus als bezwaar van de tongentaal? Welke richtlijnen geeft hij? (vs. 28) Komt het in uw gemeente ook voor, dat iemand in tongen wil spreken? Hoe gaan we daar mee om?
- 2) Wat is de vrucht van de heldere verkondiging van Gods Woord? (zie vers 25)
- 3) Waarom is er orde nodig in de samenkomsten van de gemeente? Wat is de bedoeling van onze Kerkorde?
- 4) Probeer met eigen woorden de betekenis van vers 32 aan te geven.
- 5) Welke taak ligt er voor iedere man in het gezin (zie vers 35). Wat is daarvoor nodig?
- 6) Wat zijn de bezwaren tegen “de vrouw in het ambt”?
- 7) Welke opdracht ligt er voor de vrouwen in de gemeente?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Bestuursverkiezing

In het nummer van januari hebben we u al geïnformeerd over de bestuursverkiezing. Nu kunnen we dit nog aanvullen met een dubbeltal in de komende vacature van onze tweede secretaris, dhr. M. Post.

1) We hebben allereerst dhr. C. Groenendijk te Ridderkerk bereid gevonden om zich kandidaat te stellen. Dhr. C. Groenendijk is 59 jaar, voorzitter van de mannenvereniging in Ridderkerk-Drievliet en ouderling in wijk 6.

2) Dhr. T. de Mik uit Bunnik was bereid om als tweede op het dubbeltal te staan. Dhr. T. de Mik is 68 jaar, voorzitter van de mannenvereniging van de Hervormde Gemeente te Zeist en aldaar ook ouderling.

Volgens art. 11, lid 3 van onze Statuten heeft elke aangesloten vereniging het recht om aan dit voorgedragen dubbeltal namen toe te voegen. Zie verder art. 11, lid 3.

De bestuursverkiezing vindt plaats op de Huishoudelijke Vergadering van D.V. 21 april.

Om de noteren

Zet de Huishoudelijke Vergadering alvast in uw agenda. Deze wordt gehouden in de Driestar te Gouda op D.V. zaterdagmiddag 21 april, aanvang 14.00 uur. Naast een aantal zakelijke dingen, zoals beleid, financiën en bestuursverkiezing, zal één van onze bestuursleden een bezinnend onderwerp houden. Ditmaal hoopt ds. J.P. Nap te spreken over: Graven in het Woord.

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u allen, mede namens de andere bestuursleden.

In the picture

Ds. P.J. TEEUW

De onbetaalde dominee

Verschillende kranten gaven kennis van het feit, dat zondag 15 januari de eerste onbetaalde predikant in de PKN bevestigd is. Het gaat om kand. R. van Putten, woonachtig in 't Harde. Van Putten is die zondag in de protestantse Sionskerk, een gemeente in de Zwolse Aa-landen, beves-

tigd als predikant. Het bijzondere is, dat hij als onbetaald voorganger aan de slag gaat. In deze gemeente deed hij zijn vicariaat en toen bleek dat de Sionskerk vooral hulp kon gebruiken bij het jeugd- en missionaire werk. De financiële situatie was ontoereikend om een tweede predikant te beta-

len. Kand. Van Putten (44 jaar) besloot om zich als onbezoldigd voorganger beschikbaar te stellen. Hij had een 'klik' met deze gemeente. Het is de bedoeling dat hij vier dagen zijn huidige functie, bankdirecteur, blijft uitoefenen om in zijn inkomen te voorzien, en twee door de weekse avonden en een dag in het weekend zal hij tweede predikant zijn van de Sionskerk. Eén keer in de maand zal hij in deze gemeente een kerkdienst leiden. Goede afspraken zijn er gemaakt.

Op deze primeur zijn reacties binnengekomen. Begrijpelijk. De één spreekt over een zegen in de kerk. Als zich meer onbetaalde voorgangers aandienen kan er extra werk in gemeenten gedaan worden, wat anders niet mogelijk is. Een tweede ziet hier een uitkomst voor gemeenten die financieel krap zitten. Groeit het aantal parttime vacatures niet in de kerk? Onbezoldigde predikanten kunnen hier uitkomst bieden. Van Putten zelf ziet ook als voordeel dat hij op deze manier beter kerk en wereld, zondag en maandag kan verbinden, zodat de relevantie van de preek toeneemt.

De Bond van Nederlandse Predikanten liet een kritisch geluid horen bij monde van dhr. Sj. Verwijs. Hij ziet in de onbetaalde predikant een bedreiging voor de kerkelijke arbeidsmarkt en is bang voor oneerlijke concurrentie.

Ik denk dat voor zowel de voordelen als de nadelen wat te zeggen is. Van Putten heeft het 'voordeel' dat hij deeltijdpredikant is naast een fulltime predikant. Zou hij alleen twee avonden in de week en één dag in het weekend beschikbaar zijn als hij in een kleine gemeente er alleen voor zou staan, dan zou je in de praktijk toch al gauw op moeilijkheden stuiten. Neem alleen al het leiden van begravenissen, die op de dagen van de week plaatsvinden dat de predikant afwezig is. Het naast zich hebben van een volledige dienstdoende predikant is dan toch wel noodzakelijk, dus of de onbetaalde predikant een oplossing is in heel kleine gemeenten is nog maar de vraag.

Wat ik echter in deze reacties mis, is de geestelijke insteek. Die kwam ik wel tegen in een column van dr. A. Huijgen in het RD. Hij schrijft: 'Het belangrijkste principiële punt is de klassieke overtuiging dat de dienst van het

Woord je hele leven opeist. Dat staat onder druk bij het predikantschap als onbetaalde bijbaan. Daarbij gaat het niet zozeer om het onbetaalde, als wel om de bijbaan. Paulus was tentenmaker, maar slechts in zoverre als echt nodig was; zijn hoofdtaak bleef de Evangelieverkondiging. De aard van de Evangelieverkondiging roept erom dat het de hoofdtaak moet zijn'. Ook wijst Huijgen erop dat het voor de gemeente een eer is om een predikant te mogen onderhouden.

Icoon van Paulus de tentenmaker.

Maar zou iemand dan kunnen zeggen: als de financiële middelen daartoe gaan ontbreken, wat dan? De vraag is dan: wat is de oorzaak hiervan? Allerlei factoren kunnen hierbij een rol spelen. Het kan zijn, dat er in een woonplaats niet of nauwelijks gebouwd wordt, zodat mensen wegtrekken. Denk ook aan de trek van veel mensen uit de grote steden. Maar wanneer we in de PKN het aantal parttime vacatures zien toenemen dan heeft dat in veel gevallen ook te maken met het geestelijk gehalte van een gemeente. En dan stuiten we op een dieper liggend probleem. Misschien dat daar eerst eens goed over nagedacht moet worden, voordat we de onbezoldigde predikant met 'lof' binnenhalen. Het initiatief van Van Putten doet sympathiek aan, maar laten we toch niet te snel tot deze 'goedkope' oplossing de toevlucht nemen.

De gemeente in het licht van de opvoeding

Ds. J.P. NAP

De Werkgroep Educatief Beraad (WEB) is al jarenlang een samenwerkingsverband van de Mannenbond, de Vrouwenbond, de Zondagsscholenbond en de HGJB. Daar spraken we recent over gemeente en opvoeding met het oog op het jaarlijkse artikel in de bladen van elke Bond. U leest nu het artikel voor onze Hervormde Vaan. Ook in De Waarheidsvriend treft u één dezer weken een artikel over dit thema aan.

“Het is een voorrecht om te geloven en bij de kerk te horen. (...) In de kerk worden we ingewijd in het leven met God. De kerk is meer dan alleen maar een menselijke vereniging. De kerk bestaat bij de gratie van Jezus.” Zo begint de door de Generale Synode van de Protestantse Kerk in november 2011 aanvaarde visienota “De hartslag van het leven”. Een mooie volzin volgens mij. De vraag is of wij dit in de praktijk zo ervaren, met name ook in de opvoeding. Wat is de meerwaarde van de gemeente voor de geloofsopvoeding?

Kinderen en gemeente

De kinderen behoren bij de gemeente van Christus. In hun doop dragen zij het teken van Gods verbond. De ouders belijden bij de doop, dat “onze kinderen (...) als leden van Zijn gemeente behoren gedoopt te zijn”. Zij zijn dus volop lid. Dat is niet allereerst door een daad van de ouders, maar een gave van God.

Voordat dan ook de vraag aan de orde kan komen wat de gemeente voor de opvoeding betekent, gaat het erom wat God voor die opvoeding betekent. De drie-enige God, de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Wat deze drie bij de doop van de kinderen beloofden kunt u in het doopfor-

mulier nalezen. De kinderen van de gemeente dragen een rijke belofte van Gods genade voor hen als zondaren met zich. En zij ontvangen naast de doop nog zoveel meer: het Woord, het gebed, de naam van Jezus enz.

Positief over de gemeente

Binnen het kader van deze gemeente en dit verbond worden de kinderen in de gezinnen opgevoed. Opdat zij hun hoop op God zouden stellen, Psalm 78.

Wat is het belangrijk dat ouders positief zijn over de gemeente. Zowel positief in hun spreken als in hun doen.

a. Laat er in de gezinnen positief gesproken worden over de gemeente, de kerk en de kerkdienst. Het gaat uiteindelijk om de Heere van de gemeente, Die jong en oud wil aanraken door Zijn spreken in de kerkdienst. Laat er positief gesproken worden over de Heilige Doop die de kinderen hebben ontvangen. De beloften van de drie-enige God mogen ontvouwd worden in het gezin, opdat ze voor het nageslacht van betekenis zullen zijn. Ook is het niet onverschillig hoe er over de ambtsdragers van de gemeente wordt gesproken. Is dat met eerbied en respect of is dat in de trant van ‘die kerel’.

Kritiek is altijd mogelijk en is ook niet altijd verkeerd. Het gaat wel om de juiste toon. En ook gaat het om de juiste plaats. En die plaats is niet allereerst in het gezin. Denk aan dat meisje, dat niet meer naar de catechisatie wilde, want volgens haar vader hield de dominee 's zondags toch maar een preek van niks.

b. Het gaat niet alleen om het positieve spreken, maar ook om het positieve doen. Laat het Bijbel lezen aan tafel met orde en eerbied gebeuren. Het gaat om een horen naar Gods Woord. Het gaat niet om een stukje uit de krant. En als het lezen klaar is? Dan is er hopelijk geregeld tijd om er nog over door te spreken. Anders weet over tien minuten niemand meer wat er gelezen was. Laat ook de kerkgang met trouw en blijheid plaatsvinden. Wil de gemeente van betekenis zijn voor de opvoeding, dan zullen we ook in de samenkomsten van de gemeente hebben te zijn. En willen zijn! Is er tweemaal dienst? Dan gaan we als regel tweemaal!

En dit positieve spreken en doen steeds met de bede in het hart, dat de Heere de gemeente zegent ten dienste van onze kinderen. Ja, het gebed is in alles onmisbaar.

Stimulans in de gemeente

Wat is het mooi als een jongen uit de jeugdclub thuis komt en spontaan begint te vertellen over wat er is gedaan en besproken. Maar zo spontaan gaat het niet altijd. Dan is het goed dat ouders er naar vragen. Op enig moment. Het gesprek met de kinderen is namelijk heel belangrijk in de geloofsopvoeding. Wat in de gemeente gebeurt aan clubwerk kan dan een hulpmiddel zijn om het gesprek over de Heere in de gezinnen te bevorderen. Ook andere dingen die in de gemeente gebeuren -van kerkdienst tot verkoping- kunnen als aanleiding dienen om met elkaar te spreken. Altijd weer "opdat zij hun hoop op God zouden stellen". Ouders hebben vaak de neiging om ze alleen naar club en catechisatie "te sturen". Maar deze instrumenten willen ook het gesprek thuis bevorderen. Behalve het gesprek noem ik ook het gebed.

Gespreksvragen:

- Hoe ervaren u in uw jonge jaren de gemeente? (Hoe) is dat de jaren door veranderd?
- Iemand zei: Ouders moeten niet teveel op schoolprestaties gericht zijn, maar op het feit dat onze kinderen op weg zijn naar de rechterstoel van Christus. Hoe zou u daar op reageren?
- Waarom is het belangrijk dat ouders positief zijn over de gemeente?
- Hoe kunnen we voorkómen dat kinderen denken dat alles in het gezin om "de kerk" draait in plaats van om de Heere?
- Wat heb je aan de gemeente? is een veelgehoorde vraag. Moet de vraag niet andersom gesteld worden: Wat voor verantwoordelijkheid draag je voor de gemeente?

Het gebed, dat soms misschien als zo vanzelfsprekend wordt gezien, dat de waarde ervan toch niet altijd wordt beseft. De neiging bestaat om alleen te bidden als onze kinderen het niet zien zitten, of het geloof zo moeilijk vinden enz. En al deze bekommernis mag op de Heere geworpen worden. Maar het is ook goed om in alle andere omstandigheden onze ouderlijke ziel tot God op te heffen. Ook als onze kinderen graag bij het Woord betrokken zijn, of als je dat eenvoudig nog niet zo weet. Laat er een voortdurend gebed omhoog gaan tot God, Die Zijn belofte van genade aan hun leven verbonden heeft.

Vanuit het leven van de gemeente zal er niet alleen de stimulans zijn tot spreken en bidden, maar ook tot het voorleven. Dit noemde ik hierboven al. Maar het is ook belangrijk om vol te houden, als er bij andere gezinnen in dezelfde gemeente misschien andere keuzes worden gemaakt. Hier ligt een knelpunt. "Piet hoeft maar één keer naar de kerk", of "Karin mag kiezen of ze naar catechisatie gaat of naar volleybal". In zulke situaties wordt niet altijd de gemeenschap van de gemeente ervaren. Verwijdering wordt gevoeld. Hoe belangrijk om dan de positieve lijn vast te houden. Om te volharden in het geloof.

Denk aan het woord van de apostel Johannes in vers 4 van zijn 3e zendbrief: "Ik heb geen grotere blijdschap dan hierover dat ik hoor dat mijn kinderen in de waarheid wandelen." Als vierde middel in de gemeente tot stimulans van de geloofsopvoeding noem ik nog de mogelijkheid om avonden te houden over gezinsopvoeding. Daar kunnen ouders elkaar steunen, opscherpen en bemoedigen. Wel moet gewaakt worden tegen over-organisatie.

Organisatienieuws

De volgende wijzigingen hebben plaats gevonden:

1) De MV "Onderzoekt de Schriften" te Sliedrecht (blz. 4) heeft een nieuwe secretaris: dhr. M. Korevaar, Kievitlaan 18, 3362 NG Sliedrecht.

2) De MV "Sola Scriptura" te Rhenen (blz. 25) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. A. van Binsbergen, Vingergras 16, 3902 RV Veenendaal.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Boekbesprekingen

Andrew Bonar, **Lessen uit Leviticus**, uitg. De Banier 2011, 94 blz., Prijs € 9,95.

De 'meditaties' in dit boekje van de Schotse predikant Bonar (1810-1892) zijn oorspronkelijk niet geschreven als op zichzelf staande meditaties. Ze zijn, aldus vertaler A. Stam, geselecteerd uit zijn commentaar op Leviticus uit 1846. Helaas zijn de verduidelijkende cursiveringen (althans in de reprint van 1978) daarbij weggelaten.

Uit elk hoofdstuk van Leviticus wordt wel een onderdeel ter sprake gebracht. Uitermate boeiend om te lezen hoe Bonar met de stof omgaat. Soms vroeg ik mij af of er niet teveel vergeestelijkt wordt: Is de vrijgelaten vogel uit Lev. 14 met de bloedsporen op zijn vleugels echt een heenwijzing naar Christus in de hemel, Die de littekens van Zijn kruisdood nog draagt? Soms werd ik getroffen door een helder doorkijkje zoals de suggestie dat Paulus stilzwijgend verwijst naar de wet voor de geboorte van een meisje uit Lev. 12, als hij in Gal. 3:28 niet wil weten van een onderscheid tussen man en vrouw in Christus.

Maar u moet dit boekje echt zelf ter hand nemen om er door getroffen te worden.

JPN

Drs. Els J. van Dijk, **De hunkerende generatie**, de leefwereld van jongeren, uitg. De Banier 2011, 96 blz., Prijs € 9,95.

Een boekje dat reeds alom de aandacht trok, mede omdat in het najaar 2011 aan het thema ook een symposium was gewijd. Mevr. van Dijk schetst hoe het leven van de huidige jongeren verweven is met de media, met name met hun mobieltje door middel waarvan zij elk moment bereikbaar zijn en zelf alles en iedereen bereiken kunnen. Als je hun mobieltje afpakt, pak je iets van henzelf, blz. 57. Namelijk van hun mens-zijn. Wie een dag niet gebeld is, concludeert dat hij niet gewenst is, blz. 27. Er is een grote angst iets te missen van de vele info en er dan niet bij te horen, blz. 19. Daarom: hunkeren naar... Naar er bij horen. En naar echte ontmoetingen. Tegelijk signaleert Van Dijk een enorme besluiteloosheid en apathie bij jongeren door de overdosis aan informatie. En stelt zij hen voor de uitdaging om met passie iets aan te pakken. Zij vindt ook dat andere ouderen hen daartoe moeten uitdagen.

Een nuttig boekje om je (klein)kinderen te begrijpen en misschien ook wel jezelf.

JPN

Overlijdensbericht

De mannenvereniging „De HEERE is mijn Banier” geeft met ontroering kennis van het geheel onverwachts overlijden van ons trouw lid en penningmeester

CORNELIS AANTJES

op de leeftijd van 66 jaar.

Met dankbaarheid denken we terug aan al die jaren dat hij lid mocht zijn van onze vereniging waarvan vele jaren als penningmeester op een trouwe en betrokken wijze de vereniging mocht dienen.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden van de
M.V. „De HEERE is mijn Banier”

Wijngaarden, december 2011.